

هوالشافی

سرطان ریه

توجه: این مطالب جنبه اطلاع رسانی دارد و توصیه می شود حتماً با پزشک معالج خود مشورت فرمائید.

اعتیاد به سیگار مهمترین علت سرطان ریه است. هر ساله 450 هزار نفر به سرطان ریه دچار می شوند کسانی که سیگار می کشند 9 تا 10 برابر کمتر از افراد غیر سیگاری به سن 70 سالگی می رسند بی شک افراد غیر سیگاری که با افراد سیگاری زندگی می کنند در خطر ابتلاء به سرطان ریه شریک هستند. پزشکان باید بطور مشخص این موضوع را آموزش دهند و محیطی عاری از دود ایجاد کنند زیرا 70 درصد افرادی که سیگار نمی کشند در معرض خطر ابتلائی قرار می گیرند که 30 درصد افراد سیگاری ایجاد می کنند با بهترین و سائل تهویه و و سائلی که هوا را حرکت می دهد نمی توان دود سیگار موجود در هوا را به حدی رساند که بی خطر باشد بنابراین جدا کردن فیزیکی سیگاری ها مهم است مرگ و میر ناشی از سیگار 4 برابر مرگ ناشی از مصرف داروها و الکل بطور همزمان است و ده برابر مرگ و میر ناشی از تصادفات اتومبیل در سال و 12 برابر مرگ ناشی از ایدز (AIDS) است و بیشتر از مرگ ناشی از جنگ های آمریکا در این قرن است.

سرطان ریه از یک مشکل بهداشتی بی اهمیت در ابتدای قرن حاضر و بعنوان یک عامل کوچک مرگ و میر در سال 1930 (5 درصد هزار) اکنون به عنوان عامل کشنده اصلی سرطان مطرح است و هم چنین مرگ و میر زنان را به علت سرطان ریه بالا برده است تغییرات در مخاط برونش بعلت سیگار ظرف سالها اتفاق می افتد و در آنهایی که سیگار را قطع می کنند خطر خیلی زود مرتفع می شود و این برای پزشکانی که دوست دارند بیماران و خانواده آنها را آموزش دهند مهم است.

عوامل خطر

خطر قطعی

کشید سیگار

75-85٪ از سرطانهای ریه به علت سیگار کشیدن است خطر ابتلاء به سرطان ریه با تعداد سیگاری که در روز کشیده می شود و مدت زمان کشیدن سیگار افزایش می یابد. خطر ابتلاء در فردی که روزانه یک پاکت سیگار می کشد 10 تا 30 برابر کسی است که سیگار نمی کشد فردیست که دو پاکت سیگار در روز می کشد 30 تا 60 برابر شانس ابتلاء وی بیشتر از فردی است که سیگار نمی کشد. تمام زیر گروههای بافتی سرطانهای ریه همراه با سیگار کشیدن هستند گرچه بیشتر خطر با نوع اسکواموس و سلول کوچک 1 گزارده شده است. گرچه از نظر تنوری، استفاده از سیگار رهائی با قیر کمتر 2 و فیلتردار خطر ابتلاء به سرطان ریه را 20-30٪ کاهش می دهد ولی به این آمارها باید با احتیاط نگریست.

بعضی از سیگارها تصور می کنند با بستن سوراخ فیلتر یا با استفاده از سیگارهای با قیر کم و یا فیلتر مقدار اثر سیگار را کم می کنند ولی در حقیقت با این روش به سیگار بیشتر پک می زنند و دود بیشتری دریافت می کنند بسته به تعداد و سالهایی که فرد سیگار می کشد قطع سیگار می تواند ابتلاء به سرطان ریه را کاهش دهد.

10 تا 15 سال که از قطع سیگار گذشت، خطر آن تقریباً همانند کسی است که سیگار نمی کشد.

مواجه شدن با رادون موضعی رادون، یک گازی بو و بی رنگ است که از فساد اورانیوم در خاکها و سنگها ایجاد می شود. تحقیقات اخیری که بر روی سطح رادون در مناطق محلی انجام شده نشان می دهد که این آلوده کننده رادیواکتیو طبیعی یک خطر جدی بهداشتی محسوب می شود که قبلاً تا به این حد شناخته نشده بود. تحقیقی که در سال 1987 در 10 ایالت آمریکا انجام شد، نشان داد که از هر 5 خانه، یک خانه بیشتر از حد نرمال 4 پیکوکوری

در لیتر اعلام شده توسط آژانس حفاظت از محیط زیست 1 (EPA)، تشعشع می گیرند بر اساس اعلام آژانس این میزان همان خطری را دارد که کشیدن نصف پاکت سیگار در روز ممکن است داشته باشد تخمین زده که رادون سالانه می توانند 20000 سرطان ریه را در ایالات متحده آمریکا ایجاد کند و توصیه می کند که تمام خانه ها برای رادون تست شوند.

اشعه یونیزان

سرطان ریه یکی از اثرات اصلی با دوز بالای اشعه یونیزان است. افزایش قابل ملاحظه ای در میزان بروز سرطان ریه در بین افرادی که به علت اسپاندیلیت آنکیلوزان اشعه گرفته اند و همچنین بازماندگان بمب اتم، دیده می شود. اشعه بیشتر سرطان با سلول کوچک ریه می شود. همچنین کارکنان معادن اورانیوم که در معرض اشعه ناشی از رادون و مشتقاتش قرار می گیرند خطر ابتلا بالاتری دارند. اثر تشدید اشعه همراه با کشیدن سیگار کمتر از تماس با آزبست شناخته شده است.

تماسهای شغلی

آزبست شغلهایی که با آزبست تماس زیاد دارند شامل کشتی سازی، لوله کشی، عایق کاری و کار با ترمز و کار در خانه آزبست سازی و معادن و کسانی که آزبست را جلجا می کنند و کسانی که سیگار نمی کشند و در تماس با آزبست هستند 5 برابر شانس ایجاد سرطان ریه دارند ولی کسانی که هم سیگار هستند و هم در تماس با این ماده هستند 50 برابر معمول شانس سرطان ریه دارند یک اثر تشدید کننده بین اثر توتون و آزبست شناخته شده است.

تماس با مواد دیگر

دیگر موادی که تماس با آنها خطر سرطان ریه را افزایش می دهد عبارتند از: گاز خردل، هیدروکربورهای چند حلقه، کلرومتیل اتر، کروم، نیکل، مواد غیر الی ار سنیکی. تماسهای شغلی با موادی چون آکریلو نیتريت، بریلوم، سرب و کادمیوم نیز به عنوان افزایش دهنده خطر ابتلاء به سرطان ریه هستند.

کشیدن سیگار برگ و پیت

گرچه خطر ابتلاء به سرطان ریه در افرادی که از سیگار برگ و پیت استفاده می کنند کمتر از افرادی است که سیگار استفاده می کنند ولی خود اینها هم بطور مشخص خطر بیشتری از افراد غیر سیگاری دارند. حتی اگر سیگاریها بطور فعال دود را استنشاق نکنند باز هم در معرض دود جانبی ناشی از سوختن توتون هستند، بنابراین کشنده غیر فعال هستند.

دود توتون در محیط

تخمین زده شده که در حدود 5000 آمریکایی غیر سیگاری به علت مواجه شدن با دود سیگار در محیط هر ساله می میرند جریان دود جانبی (فردی که دود سیگار به او می رسد ولی خود سیگار نمی کشد) به همان اندازه دود اصلی که غلظت قابل ملاحظه ای دارد دارای اثر سرطان زایی است یک تحقیق اپیدمیولوژیک این نتیجه را نشان داد که خطر سرطان ریه در غیر سیگاریهایی که با افراد سیگاری قهار در تماس هستند و یا ازدواج کرده اند حدود 34٪ بیشتر است.

نتایج تحقیق روی سیگاریهای غیر فعال توسط جراحا عمومی در سال 1986 میلادی نشان داد که:

- 1- رسیدن غیر ارادی دود سیگار می تواند در غیر سیگاریها ایجاد سرطان ریه کند.
- 2- بچه های والدین سیگاری نسبت به بچه های والدین غیر سیگاری عفونتهای تنفسی بیشتری می گیرند.
- 3- جداسازی ساده محل افراد سیگاری و غیر سیگاری در یک فضا ممکن است تماس با افراد غیر

سیگار را کاهش دهد ولی بطور کلی این تماس را از بین نمی برد.

منبع مورد استفاده: پی شگیری از سرطان، دکتر علی بهادر، انتشارات دانشگاه شیراز، 1386- تلفن: 2351865-